

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**GEOGRAFIA
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MGE-R1**

MAJ 2015

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie i fotografii (P II 1.1)

Poprawna odpowiedź

D

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy rozpoznanie obiektów przedstawionych opisem (P II 1.2)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Lisia Góra

(Rezerwat) Stawiska

Jaskinia (Ewy)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnych nazw trzech obiektów.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń matematyczno-geograficznych (II 1.f.6.a)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź

1: 75 000

1 cm – 0,75 km

1 cm² – 0,5625 km²

1 cm² – 56,25 ha

1 cm² – 56,25 ha

x cm² – 12,7 ha

x = 0,227 cm²

Schemat punktowania

2 p. – za poprawny sposób obliczenia powierzchni i poprawny wynik.

1 p. – za poprawny sposób obliczenia powierzchni.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość środowiska przyrodniczego Polski (I 1.54)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

bielicowa
bór
sosna

Schemat punktowania

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.
1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Porównanie wybranych obszarów na podstawie mapy (II 1.f.5)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- W odcinku A zachodzi bardziej intensywny proces erozji bocznej.
- W odcinku B występuje przewężenie doliny (o charakterze przełomowym w pobliżu Góry Św. Genowefy), a w odcinku A – nie.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.
1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu.
0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–2)

Tworzenie informacji	Przedstawienie zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka (P III.1.1)
----------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Położenie w dolinie rzecznej (nad Wartą) zapewniające atrakcyjny krajobraz.
- Położenie w sąsiedztwie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego – obszaru o wysokich walorach przyrodniczych.
- Położenie przy drodze krajowej i wojewódzkiej oraz w pobliżu linii kolejowej, zapewniające dostępność komunikacyjną.
- Obecność szlaków turystycznych pieszych, umożliwiających poznanie walorów turystycznych, takich jak obiekty przyrodnicze i obiekty kultury materialnej.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie czterech czynników sprzyjających rozwojowi Działoszyna jako ośrodka turystycznego.
1 p. – za podanie trzech czynników sprzyjających rozwojowi Działoszyna jako ośrodka turystycznego.
0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–2)

Tworzenie informacji	Przedstawienie zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka (P III.1.2)
----------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Występowanie cementowni wykorzystującej miejscowe złoża wapieni.
- Występowanie obiektów zagospodarowania turystycznego dzięki licznym przyrodniczym walorom turystycznym.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch argumentów wykazujących związek między zasobami środowiska a działalnością gospodarczą.
- 1 p. – za podanie jednego argumentu wykazującego związek między zasobami środowiska a działalnością gospodarczą.
- 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość cech planet typu ziemskiego (I 2.4)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

Mars – D
Wenus – B

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.
- 1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli.
- 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość budowy Układu Słonecznego (I 2.2)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

1. 149,6
2. C

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch zdań.
- 0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–3)

Korzystanie z informacji	Na podstawie rysunku oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

a)

Poprawna odpowiedź

C

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

b)

Poprawne odpowiedzi

P, F, F, F

Schemat punktowania

2 p. – za poprawną ocenę czterech informacji.

1 p. – za poprawną ocenę trzech informacji.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie wykresów oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

a)

Poprawne odpowiedzi

Szczecin – C

Suwałki – A

Schemat punktowania

1 p. – za dwa poprawne przyporządkowania.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość czynników wpływających na klimat Polski (I 2.29)
-------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

– odległość od oceanu

– wysokość n.p.m.

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych geograficznych czynników klimatotwórczych.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

a)

Poprawne odpowiedzi

1, 2 (w dowolnej kolejności)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych numerów.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)**Poprawne odpowiedzi**

5, 6 (w dowolnej kolejności)

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych numerów.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość procesów klimatotwórczych i zależności ich przebiegu od czynników geograficznych (I 2.27)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

F, P, P, F

Schemat punktowania

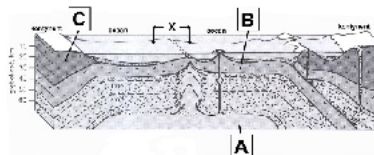
2 p. – za poprawną ocenę czterech informacji.

1 p. – za poprawną ocenę trzech informacji.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14. (0–3)**a)**

Korzystanie z informacji	Na podstawie rysunku oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi**Schemat punktowania**

1 p. – za uzupełnienie właściwymi literami trzech miejsc na rysunku.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość procesów geologicznych wewnętrznych (I 2.16)
-------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- trzęsienia ziemi
- wulkanizm

Schemat punktowania

1 p. – za podanie nazw dwóch procesów wewnętrznych.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

c)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przyczyn i konsekwencji ruchu płyt litosfery (I 2.15)
-------------------------	---

Przykładowa odpowiedź

W wyniku odsuwania się płyt litosfery wydostaje się przez ryft lawa, która – zastygając – tworzy rozległe podmorskie wzniesienia określane jako grzbiet oceaniczny.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawny opis powstawania grzbietu śródoceanicznego.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 15. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wydarzeń geologicznych w dziejach Ziemi (I 2.24)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź

D

Schemat punktowania

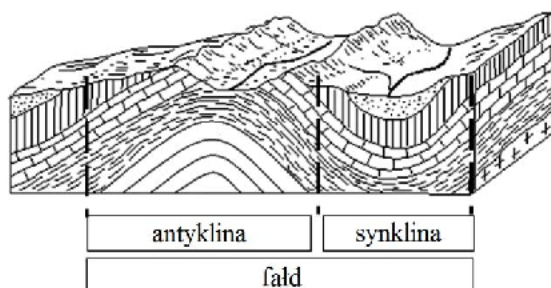
1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 16. (0–2)

a)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość podstawowych elementów budowy geologicznej (P I 1.8)
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawne wpisanie trzech właściwych określeń.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Korzystanie z informacji	Na podstawie rysunku oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

Przykładowa odpowiedź

Wklęsła forma terenu – dolina rzeczna – powstała w obrębie antykliny, czyli wypukłej struktury tektonicznej.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uzasadnienie.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 17. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wód podziemnych (I 2.40)
-------------------------	------------------------------------

Przykładowa odpowiedź

Woda wydostaje się na powierzchnię ziemi szczeliną uskoku pod wpływem ciśnienia hydrostatycznego.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne wyjaśnienie.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 18. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie rysunku oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

A – cyrkowe

B – morenowe

C – rynnowe

Schemat punktowania

2 p. – za trzy poprawne przyporządkowania.

1 p. – za dwa poprawne przyporządkowania.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 19. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość cech i rozmieszczenia religii na świecie (I 3.a.5)
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Fatima – 2, Portugalia, chrześcijaństwo

Mekka – 6, Arabia Saudyjska, islam

Schemat punktowania

2 p. – za uzupełnienie właściwymi określeniami dwóch wierszy w tabeli.

1 p. – za uzupełnienie właściwymi określeniami jednego wiersza albo dwóch kolumn.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 20. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość rozmieszczenia głównych języków na świecie (I 3.a.4)
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

Meksyk, 1, hiszpański
Czad, 2, francuski

Schemat punktowania

2 p. – za uzupełnienie właściwymi określeniami dwóch wierszy w tabeli.
1 p. – za uzupełnienie właściwymi określeniami jednego wiersza albo dwóch kolumn.
0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 21. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość struktury zatrudnienia ludności Polski (P I 5.5)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

1950 – B, 2012 – C

Schemat punktowania

1 p. – za dwa poprawne przyporządkowania.
0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 22. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wybranie najistotniejszych informacji dla danego zagadnienia (II 1.e.4)
--------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

P, F, P

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną ocenę trzech informacji.
0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 23. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przyczyn migracji w wybranym regionie świata (I 3.a.1)
-------------------------	---

a)

Poprawna odpowiedź

C

Przykładowe uzasadnienie

Ujemne saldo migracji występowało w latach 1990–95 czyli w okresie, na który przypada aneksja Kuwejtu przez Irak i wojna koalicji antyirackiej o Kuwejt.

Schemat punktowania

1 p. – za wybór poprawnego wykresu i poprawne uzasadnienie.
0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

b)

Przykładowa odpowiedź

Wzrost zapotrzebowania na siłę roboczą, który był związany z rozwojem gospodarczym.

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej przyczyny.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 24. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość uwarunkowań rozwoju rolnictwa na świecie (I 3.b.6)
-------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Niska żyzność gleb.
- Słabo rozwinięta infrastruktura transportowa.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn.

1 p. – za podanie jednej poprawnej przyczyny.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 25. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wybranie najistotniejszych informacji dla danego zagadnienia (II 1.e.4)
--------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

A – Bangladesz, B – Australia

Schemat punktowania

1 p. – za przyporządkowanie do wykresów dwóch właściwych państw.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 26. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie wykresu oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

Przykładowe odpowiedzi

- Przemiany polityczne w 1989 r. i z tym związany upadek gospodarki centralnie planowanej spowodowały wzrost wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce.
- Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej przyczyniło się do wzrostu wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.

1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 27. (0–2)

Tworzenie informacji	Ocenianie zmian zachodzących w środowisku geograficznym wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym (III 2.3)
----------------------	--

Przykładowe odpowiedziPozytywne

- Wzrost PKB.
- Dostęp do nowoczesnych technologii.

Negatywne

- Ryzyko wypierania rodzimych firm z rynku.
- Zagrożenie suwerenności gospodarczej kraju.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch konsekwencji pozytywnych i dwóch konsekwencji negatywnych.

1 p. – za podanie dwóch konsekwencji pozytywnych albo dwóch konsekwencji negatywnych albo jednej konsekwencji pozytywnej i jednej konsekwencji negatywnej.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 28. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość cech rozwoju społeczno-gospodarczego Polski (I 3.c.4)
-------------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Duża liczba absolwentów szkół wyższych (siła robocza o wysokich kwalifikacjach).
- Duże węzły transportowe (położenie przy ważnych drogach kołowych i kolejowych).
- Obecność lotnisk o znaczeniu międzynarodowym.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech poprawnych przyczyn.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 29. (0–2)

Tworzenie informacji	Zaproponowanie sposobu rozwiązania problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 3.2)
----------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Zwiększenie nakładów z budżetu lokalnego na rozwój szkolnictwa zwłaszcza w zakresie nauczania przedmiotów ścisłych oraz zawodowych powiązanych z branżą high-tech.
- Podjęcie działań mających na celu utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie poprawnych propozycji dwóch działań.

1 p. – za podanie poprawnej propozycji jednego działania.

0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 30. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- We wszystkich krajach dominuje produkcja energii w elektrowniach wodnych, ponieważ dysponują bardzo dużym potencjałem energetycznym wód powierzchniowych.
- Islandia, położona w strefie ryftowej i występowania czynnych wulkanów, posiada zasoby energii geotermalnej.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie poprawnych dwóch argumentów.
 1 p. – za podanie poprawnego jednego argumentu.
 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 31. (0–2)

Korzystanie z informacji	Sformułowanie wniosków na podstawie źródła informacji geograficznej (II 2b)
--------------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Niemcy i Polska importują towary z krajów sąsiadujących.
- Polska i Niemcy importują towary z Chin.

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch wniosków.
 1 p. – za podanie jednego wniosku.
 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 32. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Scharakteryzowanie struktury geograficznej handlu zagranicznego Polski (I 3.b.35)
-------------------------	---

Przykładowe odpowiedzi

- Duży potencjał gospodarczy Niemiec powoduje, że kraj ten wytwarza szeroki asortyment towarów, zwłaszcza wysoko przetworzonych, na które jest zapotrzebowanie w Polsce.
- Niemcy są bliskim sąsiadem Polski, co powoduje, że koszty transportu towarów są mniejsze niż z kraju położonego dalej od Polski.

Schemat punktowania

- 2 p. – za wyjaśnienie z użyciem dwóch argumentów.
 1 p. – za wyjaśnienie z użyciem jednego argumentu.
 0 p. – za odpowiedź błędną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 33. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość parków narodowych Polski oraz ich położenia na mapie (P I 10.4)
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi

Giewont, 5, Tatrzański PN

Połonina Caryńska, 8, Bieszczadzki PN

Szczeliniec Wielki, 2, PN Gór Stołowych

Schemat punktowania

2 p. – za trzy poprawnie uzupełnione wiersze w tabeli.

1 p. – za sześć poprawnie uzupełnionych komórek w tabeli.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo brak odpowiedzi.